

Svar på skrivelse från LRF Västra Götaland ang funktionstest av växtskyddssprutor

LRF Västra Götaland inkom den 26 april med en skrivelse till riksförbundsstyrelsen om funktionstest av växtskyddssprutor och nedan följer ett svar.

Frågan om funktionstest av växtskyddssprutor har fått ett flertal reaktioner från LRFs medlemmar och från LRF Gotland har en motion med liknande frågeställning som LRF Västra Götalands skrivelse gått vidare till årets riksförbundsstämma.

När bestämmelserna om obligatoriska funktionstest infördes hösten 2016 var risken uppenbar att de riskerade att skapa onödigt krångel för lantbrukarna. LRF förde därför en intensiv dialog med Jordbruksverket om systemets brister. Efter påtryckningar har myndigheten också gjort väsentliga justeringar. Inledningsvis var det endast lantbrukaren själv, som äger sprutan, som kunde skicka in den elektroniska blanketten och protokollet till Jordbruksverket. Men LRFs påverkansarbete har bidragit till att det idag även är möjligt för någon annan, såsom en redovisningsfirma eller funktionstestaren, att fylla i ansökan via e-tjänsten. Testarna har således numera möjlighet att erbjuda lantbrukarna den servicen.

Kravet på att alla växtskyddssprutor ska funktionstestas minst vart tredje år efter 2020 återfinns i EU-direktivet för en hållbar användning av bekämpningsmedel (art 8) och gäller således i hela EU. Sedan den 26 november 2016 finns bestämmelsen i den svenska förordningen för bekämpningsmedel (andra kapitlet 52 §). Under utredningen kring hur kravet skulle se ut i Sverige diskuterades möjligheten att låta ackreditera funktionstestarna och överlåta godkännandeförfarandet till dem. Kostnaden för ackrediteringen beräknades dock bli alltför hög när den slogs ut på varje spruta som testas. Det är därför troligt att det i slutänden skulle bli betydligt dyrare för lantbrukaren än 250 kronor per spruta om funktionstestarna själva godkände sprutorna efter att ha ackrediterats. Det är också sannolikt att Jordbruksverket, eller någon annan myndighet, alltfjämt skulle ha haft huvudansvaret för funktionstesten och godkännandeprocessen.

Utredningen var omfattande och möjligheten att låta ackreditera funktionstestarna ansågs sammanfattningsvis inte vara realistisk. Regeringen kom med hjälp av lagrådet fram till att funktionstest var att betrakta som

myndighetsutövning och valde då att låta Jordbruksverket fatta besluten om godkännande på grundval av de kontroller som funktionstestarna gjort.

Idag står det därför uttryckligen i bekämpningsmedelsförordningens 52:a § att utrustningen bara får användas om man kan visa att den är godkänd av *Jordbruksverket*.

Det faktum att numera även någon annan än användaren själv kan ansöka om godkännande hos Jordbruksverket är dock en möjlighet som bör nyttjas fullt ut. Att just funktionstestaren skickar in protokoll och ansökan till myndigheten efter att ha testat sprutan är en tidsbesparande och effektiv lösning. Det innebär dock ett nytt arbetsmoment för funktionstestare samt ett ansvar. Det är därför sannolikt att vissa av dem inte kommer vilja ta hand om ansökan, och som företagare är de givetvis fria att stå över. Men många kommer förhoppningsvis att se konkurrensfördelarna i att kunna erbjuda lantbrukarna en komplett lösning, och Jordbruksverket har möjlighet att uppmuntra till en sådan service. I sitt yttrande med anledning av LRF Gotlands motion om funktionstesten påpekar därför riksförbundsstyrelsen att LRF bör uppmana Jordbruksverket att förmå fler funktionstestare att göra just detta. LRFs tjänstemän som arbetar med växtskydd kommer därför att ta ytterligare kontakter med Jordbruksverket.

Med vänliga hälsningar,
Johanna Eén
Expert växtskydd, LRF